

Scéal, Scéal, Scéal...

24 Lúnasa 2023 || Eagrán 161

Scéilíní, nuaíocht agus fógraí as Cois Fharraige.

Nóta ón Oifigeach Pleanála Teanga

Ba mhaith linn focal buíochais a ghabháil le pobal Chois Fharraige as ucht an tacaíocht agus cúnamh a thugtar don Fhóram i gcónaí. Tá Plean Teanga Chois Fharraige á chur i bhfeidhm le breis agus trí bliana anuas anois agus níl aon amhras ach go bhfuil ról suntasach ag muintir na háite sa phróiseas sin. Is pointe eolais agus foinse taitnimh é *Scéal Scéal Scéal...* agus ba bhreá linn dá mbeadh ionchur ag an bpobal ann. Tá muid i gcónaí ag iarraidh a chloisteáil uaibh - agus aon mholtaí atá agaibh a chloisteáil agus a phlé. Ar scáth a chéile a mhaireann muid, ar ndóigh!

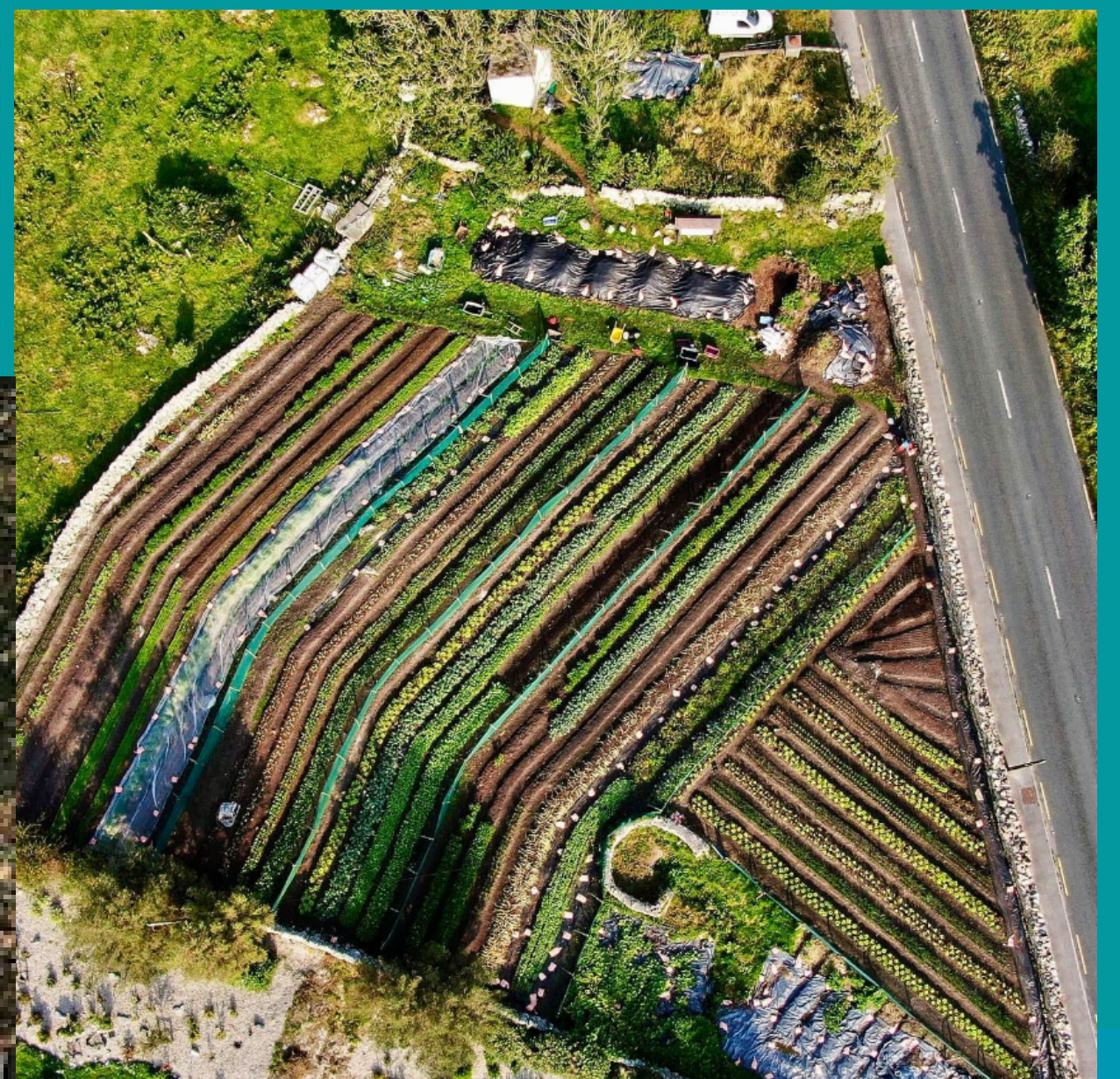

TURAS AR AN nGARRAÍ GLAS

Tá An Garraí Glas ar an bhfód le breis 's deich mbliana agus anois tá úinéir an ghnó Aonghus Ó Choistealbha ag iarraidh cuireadh a thabhairt don phobal cuairt a thabhairt ar an ngarraí cáiliúil le níos mó a fhoghlaim faoin méid a bhíonn ar siúl ann agus céard go díreach atá i gceist leis an bpróiseas.

Tá An Garraí Glas dírithe ar chleachtas ó Cheanada agus na Stáit Aontaithe darbh ainm 'talmhaíocht athghiniúnach' a bhaineann le feirmeacha beaga ach go háirithe. Ar an gcamchuairt is iomaí ábhar a chlúdófar. Ina measc tá; teicnící fáis leis an toradh is fearr a bhaint amach, módhanna cothú, nodanna agus treoracha maidir le glasraí ag fás agus na bealaí is fearr le aire a thabhairt dóibh agus bealaí éagsúla le torthúlacht a spreagadh agus a thacú. Le deireadh a chur leis an gcamchuairt, réiteofar lón do na cuairteoirí ag úsáid comhábhar úra an Gharraí Glas, ar ndóigh! Chuir Aonghus tús leis an bpobal a thabhairt ag an nGarraí Glas le linn an tSamhraidh i mbliana agus tá na turais seo ag dul ó neart go neart ó shin. Beidh deis ag cuairteoirí cuairt a thabhairt ar an nGarraí ar an Satharn 26 Lúnasa. Trí mheán na Gaeilge amháin a bheas an turas seo, cé go mbíonn cuairteanna ar fáil i mBéarla freisin, ach teagmháil a dhéanamh le Aonghus. Mairfidh an turas thart ar 2 uair agus 45 nóiméad. Is féidir ticéad a cheannach ar €30 ar 'Eventbrite'.

COMÓRTAS SCRÍBHNEOIREACHTA

Scríobh aiste (500 focal) dar teideal
'Lá an Seó' maidir le Taispeántas Chois Fharraige

Aois: **13-18**

Spriocdháta: **Dé Luain 28 Lúnasa @ 12**

An Chéad Áit: **Dearbhán €50**

An Dara hÁit: **Dearbhán €30**

An Tríú hÁit: **Dearbhán €20**

Is féidir d'aiste a sheoladh chuig:
tcfteo@gmail.com

Taispeántas
Chois Fharraige

Tá comórtas á reáchtáil ag Taispeántas Chois Fharraige, i gcomhpháirt le Fóram Chois Fharraige um Pleanáil Teanga le daoine óga a mhealladh le bheith páirteach sa taispeántas. Tá an comórtas oscailte do dhaoine óga idir 13-18. 'Séard atá le déanamh ná aiste a scríobh maidir leis an taispeántas, darbh ainm 'Lá an Seó'. Glacfar le hiarratais suas go dtí Dé Luain 28 Lúnasa. Is feidir d'aiste a sheoladh chuig tcfteo@gmail.com Bronnfar dearbháin ar na buaiteoirí. Go n-éirí libh!

GRADAIM NA GAELTACHTA

Tá comórtas náisiúnta do thograí pobalbhunaithe, Gradaim na Gaeltachta, á reáchtáil ag Údarás na Gaeltachta chun aird an phobail a tharraingt ar an obair mhór atá á déanamh ag eagraíochtaí forbartha pobail sa nGaeltacht agus le aitheantas a thabhairt do na tograí fiúntacha agus suimiúla atá á gcur chun cinn ar fud na Gaeltachta. Tá dhá chuid ann; Cuid A atá dírithe ar aon eagraíocht forbartha pobalbhunaithe Gaeltachta bíodh sí ag feidhmiú go deonach nó á maoiniú ag an Stát tríd Scéim na gComharchumann, Clár Seirbhísí Pobail nó eile agus Cuid B atá dírithe ar choistí deonacha amháin nach bhfuil maoiniú leanúnach stáit acu agus nach bhfuil bainisteoir nó oifigeach forbartha fostaithe acu. Baineann cúig catagóir le Cuid A; Turasóireacht na Gaeltachta, Glúin Z na Gaeltachta, An Ghaeltacht Ghlas, Diaspóra na Gaeltachta agus Seirbhísí Sóisialta na Gaeltachta. Níl ach catagóir amháin i gCuid B, 'sé sin Coiste Pobail na Gaeltachta. Tá duais de €3,500 luaite leis an gcomórtas. Is féidir tuilleadh eolais a fháil ar shuíomh idirlín an Údaráis: ag www.udaras.ie

SCÉIM NA GCOIMISIÚN

Tá Scéim na gCoimisiún, de chuid Foras na Gaeilge oscailte anois. Faoi Scéim na gCoimisiún (2023-2025), cuirfear ciste coimisiúnaithe ar fáil d'fhoilsitheoirí Gaeilge a thacódh leo scríbhneoir(í) a choimisiúnú le díriú ar shaothar nua ar ardchaighdeán a scríobh trí mheán na Gaeilge, thar thréimhse dhá bhliain. Is féidir iarratas a dhéanamh ar líne, nó is féidir níos mó eolais a fháil faoin scéim ach cuairt a thabhairt ar www.forasnagaeilge.ie Glacfar le hiarratais go dtí 12 meánlae ar an Aoine 15 Meán Fómhair.

FÉILE NA BHFLAITHEARTACH

Beidh Féile na bhFlaitheartach ar siúl ar an 26 + 27 Lúnasa. Ar chlár na Féile, beidh imeacht faoi chrochadh clocha, mar a chuirtear síos air i scéal Liam Uí Fhlaithearta ‘The Stone’ nó ‘Cloch Nirt’. Is ar chosán idir Gort na gCapall agus Port Bhéal an Dúin ar an gcósta a bheas an ócáid seo ar siúl ag suíomh darbh ainm ‘An Mullán’. Seosamh Ó Cuaig a bheas ina chathaoirleach ar an ócáid seo áit a bheas gearrscéal Uí Fhlaithearta á léamh i nGaeilge agus i mBéarla ag Eimear Ní Dhonnchadha agus Luke Ó Floinn. Ina dhiaidh sin crochfaidh David Keohane an mullán - bollán eibhir 173kg - agus déanfaidh an Dr Conor Heffernan, píosa cainte faoin traidisiún ársa a bhaineann le crochadh clocha. Tabharfaidh Micheál Ó Conghaile príomhléacht na féile - “Translating Liam O’Flaherty’s Short-stories - Ag Aistriú Gearrscéalta le Liam Ó Flaithearta.” Leanfaidh an phríomhimeacht le taispeántas grianghrafanna suntasacha de Phegeen agus Liam Ó Flaithearta as bailiúchán pearsanta Phegeen. Chomh maith le sin, léireofar an scannán ‘An Chéad Laoch’ le linn an Féile i nGairmscoil Éinne, Cill Rónáin. Beidh seisiún ceoil agus amhránaíochta, Tí Joe Mac ina dhiaidh. Labhróidh an staraí agus iriseoir Aindrias Ó Cathasaigh ag ócáid thraidisiúnta meán lae na Féile ar an Domhnach (12.30) i dTí Joe Mac. Seolfar Féile na bhFlaitheartach Dé Sathairn 26 Lúnasa ag 12.15 i dTeach Chill Mhuirbhí. Is féidir níos mó eolais a fháil ach teagmháil a dhéanamh le: Éamon Ó Ciosáin, eociosain@gmail.com, 086 079 8268

BIG MAGGIE AG AN TAIBHDHEARC

Beidh 'Big Maggie' á léiriú sa Taibhdhearc ar an 15 & 16 Meán Fómhair. Léiriú de chuid Cumann Drámaíochta Chois Fharráige atá ann, do scéal cáiliúil John B Keane, atá aistrithe go Gaeilge ag Bridie Ní Churraoin. Léiríodh Big Maggie i mí Márta na bliana seo i Sheanscoil Sailearna agus d'éirigh go hiontach leis. Tá costas €15 ar thicéad agus cuirfear tús leis an seó @ 8i.n. Is féidir ticéad a cheannach ar líne nó is féidir teagmháil a dhéanamh leis an Taibhdhearc ag 091 399277 le ticéad a cheannach nó le breis eolais a fháil.

FOLÚNTAIS AG AN MBOGHA CEATHA

Tá an Bogha Ceatha ag glacadh le hiarratais faoi láthair do phost mar oibrí iarscoile agus club bricfeasta. Tosaíonn an seal oibre @ 7:30r.n. nó 9r.n. go dtí am lóin (1i.n.) nó 5:30i.n. ó Dé Luain - Dé hAoine. Tá sé riachtanach go bhfuil Gaeilge ag iarrthóirí. Tá sé tábhachtach go bhfuil iarrthóirí paiseanta faoi obair foirne agus go bhfuil suim acu a bheith ag obair le gasúir. Bheadh sé iontach dá mbeadh oiliúint gharchabhrach ag iarrthóirí ach níl sé riachtanach don phost agus níl aon cháilíochtaí ag teastáil. Le cur isteach ar an bpost, is féidir CV agus litir chumhdaigh a sheoladh chuig oifig@boghaceatha.com Tá postanna lánaimseartha agus páirtaimseartha ar fáil ag an mBogha Ceatha freisin. Tá Gaeilge líofa agus cáilíochtaí QQI/FETAC Leibhéal 5 nó Leibhéal 6 i gCúram Leanaí ag teastáil.

CLUB SCRÍBHNEOIREACHTA CHOIS FHARRAIGE

Cuirfear tús le Club Scríbhneoireachta i gCois Cuain, sa Spidéal go luath. 'Sí Máire Uí Dhufaigh a bheas á threorú. Tá fáilte roimh scríbhneoirí nó daoine le suim acu sa scríbhneoireacht, atá ag iarraidh níos mó a fhoghlaim faoi, cúrsaí cruthaitheacha a phlé agus scéalta a roinnt ar bhealach sóisialta agus taitneamhach. Cuirfear tús le cúrsaí ar an 13 Meán Fómhair @ 7:30 Is féidir níos mó eolais a fháil ó Mháire ag 086 822 0272.

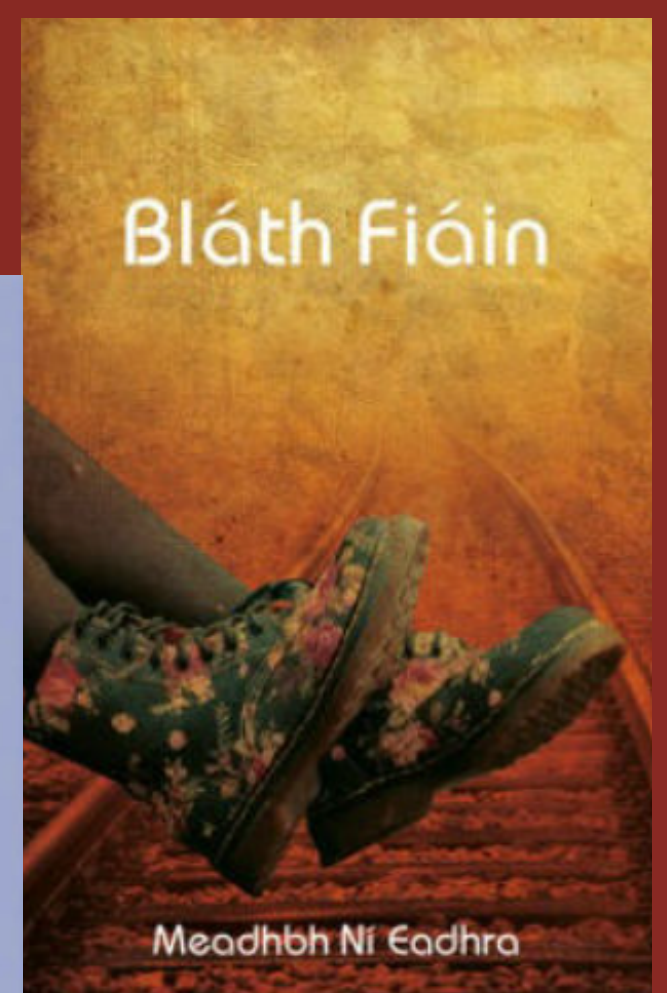
Mháire

GRADAM FOILSITHEOIREACHTA 2023 : NA GEARRLIOSTAÍ

Fógraíodh na leabhair atá ainmnithe ar na Gearrliostaí do Gradam Uí Shúilleabháin (Leabhar na Bliana don Léitheoir Fásta), Gradam Réics Carló (Leabhar na Bliana don Léitheoir Óg), agus Gradam de Bhaldráithe (Leabhar na Bliana do shaothar aistrithe go Gaeilge ó theanga eile), ar Iris Aniar, le gairid. Ainmníodh Barzaz; Cló Iar-Chonnacht; Futa Fata agus Leabhar Breac, atá lonnaithe i gCois Fharráige ar an ngearrliosta. Déanann muid comhghairdeas leis na tithe foilsitheoireachta, na scríbhneoirí, na haistritheoirí agus na maisitheoirí go léir atá ainmnithe ar ghearrliostaí na bliana seo.

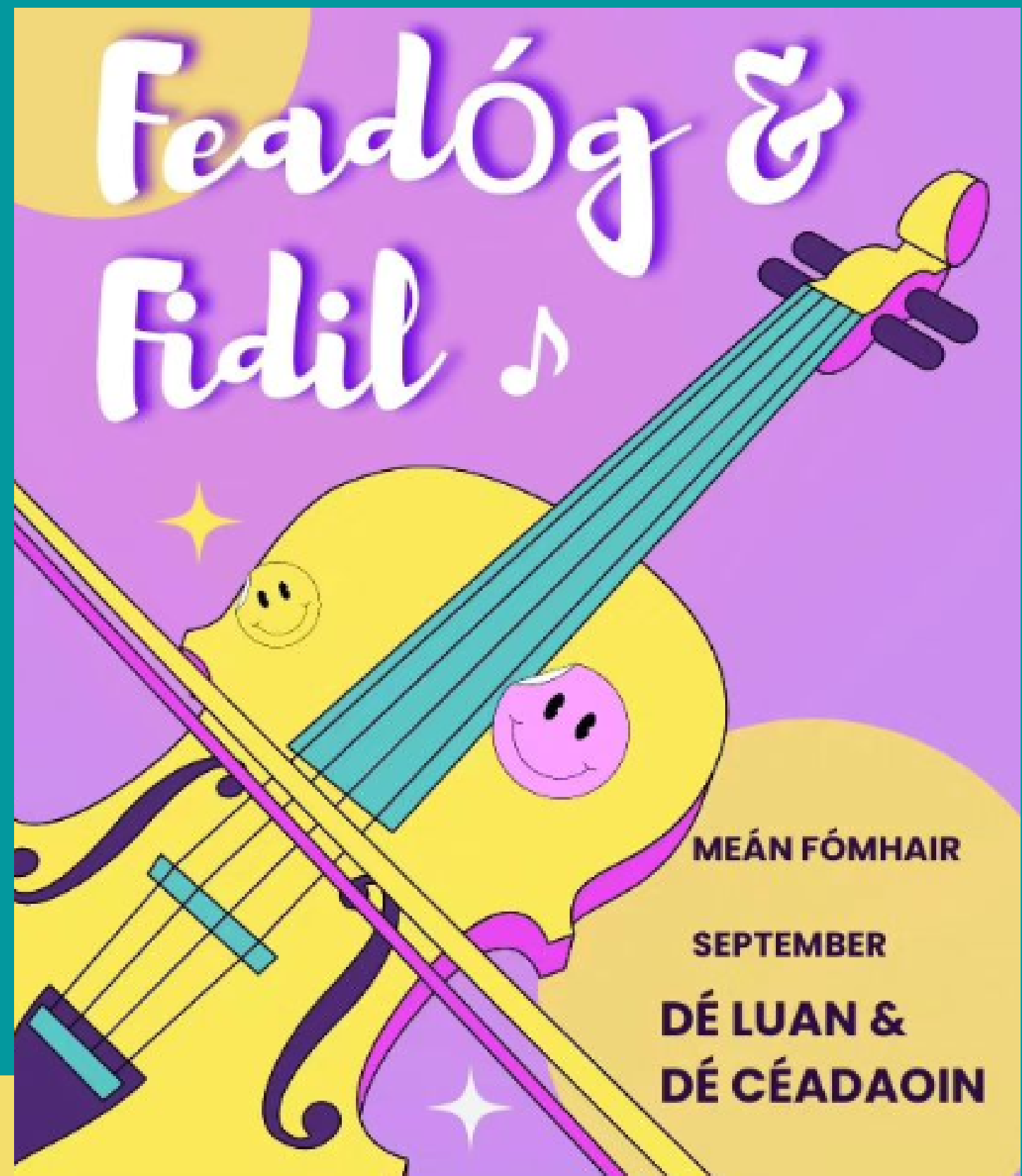
Fógrófar na buaiteoirí ag searmanas speisialta ag deireadh mhí Mheán Fómhair.

RANGANNA CEOIL: FEADÓG & FIDIL

Cuirfidh Méadhbh Ní Eidhin tús le ranganna ceoil: don fheadóg agus don fhidil i mhí Meán Fómhair. Ar an Luan agus ar an gCéadaoin a bheas na ranganna ar siúl, sa Spidéal. Tá deis rang le grúpa gasúr a réachtáil freisin ach teagmháil a dhéanamh le Méadhbh len' é a phlé. Is féidir teagmháil a dhéanamh le Méadhbh ag 087 795 3817.

RANGANNA GAEILGE

Cuirfear tús le Ranganna Gaeilge ar an Máirt 12 Meán Fómhair in Inis Fáil, sa Spidéal. Tosóidh an rang @ 7 agus mairfidh sé uair go leith. Cúrsa sé seachtaine atá i gceist (seans go mbeidh deis tuilleadh ranganna a chur leis, ag braith ar éileamh.) Beidh na ranganna seo feiliúnach do thosaitheoirí nó do fhoghlaimeoirí le cúrsa amháin nó cúpla rang déanta acu cheana féin. Beidh táille €20 ar an gcúrsa - is féidir é seo a íoc ar an gcéad oíche. Le clárú do na ranganna, nó má tá tuilleadh eolais ag teastáil is féidir teagmháil a dhéanamh le Katie ag optchoisfharraige@gmail.com nó 083 010 6294.

A 6 week Irish language course will commence on 12 September in Inis Fáil, An Spidéal. Class will run from 7-8:30pm. There will be a €20 fee for the course. Please see contact details above for more information.

Ranganna Gaeilge do: Thosaitheoirí (Irish Classes for Beginners)

Cúrsa 6 seachtaine @ €20

Inis Fáil, An Spidéal (H91 X63V)

Ag tosú: Dé Máirt 12 Meán Fómhair
Am: 7-8:30 i.n.

Moltar clárú roimh ré ag
optchoisfharraige@gmail.com
(register early to avoid disappointment)

